

vil kunne være et godt Udtryk for den samlede kirkelige Befolknings Mening i Landet, og der har da ogsaa tilsyneladende fra de forskellige Sider her i Salen været nogenlunde Enighed om, ogsaa fra de Sider, som nu synes at ville stemme for, at dette Udvalg skal vedblive, at det Arbejde, den hidtil har gjort, ingenlunde har været tilfredsstillende.

Nu siges der rigtignok fra den Side — og det blev jo ogsaa omtalt af det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) —, at dette Udvalg ikke har saa stor Magt, og naar det nu skal vedblive, vil det ikke kunne foretage sig noget, medmindre det sammenkaldes af Ministeren, og medmindre der bliver stillet den nødvendige Bevilling til Raadighed paa Eivansloven af Tingene her. Men jeg vil gerne sige: Dersom der her i Tinget bliver et Flertal for, at dette Udvalg vedbliver at bestaa, og dersom det ogsaa vedtages oppe i Landstinget, og det virkelig bliver Lov, saa vil det jo være ret umuligt eller i alt Fald ret usømmeligt, hvis de Medlemmer, der her i Tinget have stemt for, at Udvalget skal fortsætte i Tilfælde af, at der fra Udvalgets egen Side, fra de førendes Side i Udvalget bliver stillet Krav om at udtale sig — naturligvis kun raadgivende — om en eller anden kirkelig Sag, der kommer frem, stemme imod, det ville de ikke godt kunne forsvare, saa jeg forstaar ikke, at man kan sige, at det ingen Betydning har. For de Herrer kunne være ganske rolige for, at saaledes som det Udvalg er sammensat, med de Personer, som komme ind i dette Udvalg, vil det føle sig kompetent til at udtale sig om alle mulige Spørgsmaal, der vedrøre Kirkelivets indre Anliggender; der vil ikke rejse sig det Spørgsmaal indenfor vort Kirkeliv, uden at Udvalget vil finde, at nu bør det træde sammen. Jeg vil endelig udføre det endnu lidt videre. Hvad vilde de Herrer sige, dersom der saavel fra Rigsdagens som fra Ministeriets Side blev nægtet Udvalget Lejlighed til at træde sammen, og dette Udvalg fandt paa ganske frivillig — det kan jo ingen forbyde det — at træde sammen og forhandle en Sag, et kirkeligt Spørgsmaal og lade dette kirkelige Spørgsmaal med samt de førte Forhandlinger og Vedtagelse komme frem offentligt, i Presens? Ingen som helst kan forbyde dem det. Det vil være en noget vanskelig Sag, selv om det skete ganske frivillig uden at være officielt, at undgaa, at det faar et officielt Præg, saa at dette Udvalg i Virke-

ligheden vil komme til at staa som en Slags Raadgiver, som de styrende Myndigheder vanskelig kunde komme uden om eller i alt Fald vilde have meget vanskeligt ved rent at ignorere. Hvis vi vedtage Forslaget, saaledes som det foreligger her, og altsaa atter faa dette kirkelige Udvalg sat ind, er jeg ganske klar over, at for Fremtiden have vi skabt en hierarkisk Forfatning for den danske Folkekirke. Der blev sagt før, at der er ingen Forfatning. Nej, men der er ingen Tvivl om, at vi slippe ikke af med det mere. Bliver det sat fast som en blivende Institution, kan der ske Smaaændringer paa den ene eller den anden Maade, men hele det hierarkiske Tilsnit, som derved er kommet ind i den raadgivende Myndighed, vi nu skulle have i Folkekirken, vil blive staaende, og fremtidig vil det i Virkeligheden blive dette Udvalg, som styrer vor Folkekirke.

Hvis man er en Modstander af Folkekirken, hvis man kunde ønske, at Folkekirken skulde gaa i Stykker, og at vi straks skulde træde ud i frikirkelige Tilstande, var der maaske intet bedre at gøre end at tilraade Tinget at stemme for Forslaget; i Virkeligheden tror jeg, det vil vise sig at føre derhen, men da jeg for mit Vedkommende, selv om jeg er stemt for, at man til sin Tid naar dertil, tror, at det i Øjeblikket ikke vil være heldigt, og da Tanken med Forslaget er at arbejde paa at give den danske Folkekirke de mildeste og bedste Vilkaar for Øjeblikket, maa jeg paa det bestemteste fraraade at stemme for Forslaget. Saa meget jeg end kunde ønske, at Menighedsraadene vedbleve, maa jeg gaa imod Forslaget paa Grund af denne Tilføjelse om det kirkelige Udvalg, som er og bliver en hierarkisk Forfatning for den danske Folkekirke, som jeg paa det bestemteste maa fraraade.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (M. Nielsen): Jeg vil kun sige nogle ganske faa Ord. Det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) viste sig i sine Udtalelser overfor mig at være noget vred, synes jeg nok, jeg kan sige, noget bitter, overlegen, eller hvordan man nu vil kalde det. Det skal være det ærede Medlem tilgivet. Jeg har det saaledes, at naar andre blive vredagtige mod mig, bliver jeg saa meget mere stilsfærdig og rolig, saa det paavirker ikke mig i uheldig Retning. Det kan jo være, det ærede Medlem føler sig lidt afficeret af, at det ikke er ganske sikkert, at Loven bliver ført igennem, saaledes som det ærede Medlem helst